

บทสรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านจิตพิสัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา
3. เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีจากสมการในข้อ 2 สำหรับใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
4. เพื่อศึกษาผลพลอยได้นอกเหนือจากการทดสอบสมมติฐาน

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 1073 คน จาก 30 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามคุณภาพฉบับที่ 1 วัดองค์ประกอบด้านจิตพิสัยด้าน ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง ความวิตกกังวล การปรับตัว นิสัยในการเรียน เจตคติในการเรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
2. แบบสอบถามคุณภาพฉบับที่ 2 วัดองค์ประกอบจิตพิสัยด้าน ลักษณะความเป็นผู้นำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อครู
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. กระดาษคำตอบ

5. ไมโครแทรกเตอร์ชนิดเครื่องวงกลม

6. นาฬิกาจับเวลา

7. เครื่องบันทึกเสียงและคลิป์เทปบันทึกคำชี้แจงในการทำแบบสอบ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ตามลำดับดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย แจงไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการประสานงานกับโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย

2. นำแบบสอบและเครื่องมือทั้งหมดไปทำการเก็บข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบทั้งหมด การสอบจะแบ่งเป็นช่วงดังนี้

ช่วงเช้า สอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ โดยทำการสอบวิชาภาษาไทยเสร็จก่อนแล้วให้นักเรียนพัก 10 นาที หลังจากนั้นจึงเริ่มทำการสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ช่วงบ่าย สอบแบบสอบบุคลิกภาพฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 โดยทำการสอบแบบสอบบุคลิกภาพฉบับที่ 1 เสร็จก่อนแล้วให้นักเรียนพัก 10 นาที หลังจากนั้นจึงเริ่มทำการสอบแบบสอบบุคลิกภาพฉบับที่ 2

3. นำกระดาษคำตอบที่รวบรวมได้มาตรวจให้ละเอียดตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 3 ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลและตรวจให้ละเอียดเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์แต่ละตัวกับตัวเกณฑ์

2. สร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา

3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา

4. ทาผลพลอยได้นอกเหนือจากการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัว และการวิเคราะห์องค์ประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งคือไปนี้
  - 1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.2 นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.3 เจตคติในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.4 เจตคติต่อครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.5 ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.6 ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.7 ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.8 ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
  - 1.9 การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.10 ความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.11 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน เจตคติในการเรียน เจตคติต่อครู ความวิตกกังวล ความรับผิดชอบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง การปรับตัว ความมีวินัยในตนเอง และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา ได้แก่

3.1 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จังหวัดสงขลา

3.1.1 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อใช้ตัวพยากรณ์ทั้งหมด เขียนในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= 23.68286 + .16904 x_1 + .22674 x_{11} + .07356 x_4 - .14048 x_5 \\ &= .00003 x_8 + .13669 x_3 - .04417 x_7 - .11615 x_{10} - .14962 x_2 \\ &\quad - .00011 x_9 + .17060 x_6\end{aligned}$$

3.1.2 สมการพยากรณ์ที่ตีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเมื่อใช้ตัวพยากรณ์ที่ดี เขียนในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 20.67378 + .17924 x_1 + .26727 x_{11} + .07578 x_4$$

3.2 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในจังหวัดสงขลา

3.2.1 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อใช้ตัวพยากรณ์ทั้งหมด เขียนในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 61.72411 + .04203 X_1 - .06995 X_4 - .02891 X_5 \\ & - .00031 X_8 + .05877 X_{11} - .31456 X_{10} + .05423 X_7 \\ & + .11008 X_2 + .09927 X_3 + .15874 X_6 + .02104 X_9\end{aligned}$$

3.2.2 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อใช้ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขียนในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 61.38978 + .07278 X_1 - .06839 X_4$$

3.3 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในจังหวัดสงขลา

3.3.1 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อใช้ตัวพยากรณ์ทั้งหมด เขียนในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 32.30314 + .07742 X_4 - .07613 X_5 - .06304 X_3 \\ & + .10753 X_{11} - .14293 X_7 - .13028 X_8 - .04407 X_1 \\ & + .06133 X_2 + .01513 X_9 - .07978 X_6 - .01150 X_{10}\end{aligned}$$

3.3.2 สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อใช้ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขียนในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 33.45244 + .08547 X_4$$

4. ผลพลอยได้นอกเหนือจากการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ค่าสถิติพื้นฐานจากคะแนนของนักเรียนในจังหวัดสงขลา แสดงลักษณะต่าง ๆ ของนักเรียน พบว่า นักเรียนในจังหวัดสงขลา มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง มีนิสัยในการเรียนดีปานกลาง มีเจตคติในการเรียนและเจตคติต่อครูในทางที่ดี มีความวิตกกังวลต่ำ มีความรับผิดชอบสูง มีลักษณะความเป็นผู้นำในระดับปานกลาง มีวินัยในตนเองในระดับปานกลาง มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนอยู่ในระดับดี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 การเปรียบเทียบ ค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปรแต่ละตัวในอำเภอต่าง ๆ กับค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปรแต่ละตัวในระดับจังหวัด พบว่า ค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปรทุกตัวในแต่ละอำเภอมีค่าใกล้เคียงกันมาก และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปรในระดับจังหวัด พบว่า ค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปรทุกตัวในทุกอำเภอ มีค่าใกล้เคียงกับค่ามัธยิมเลขคณิตของตัวแปรทุกตัวในระดับจังหวัด ค่าความแตกต่างมีค่าไม่เกิน 3 คะแนน

4.3 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัว พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบด้านจิตพิสัยเพื่อจัดกลุ่มใหม่ ได้ตัวประกอบใหม่สองตัวได้แก่ ตัวประกอบ 1 คุณลักษณะของนักเรียน และตัวประกอบ 2 ความรู้สึกของนักเรียน

อภิปราย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อต้องการศึกษาว่า องค์ประกอบด้านจิตพิสัยตัวใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา และมีตัวใดบ้างที่เป็นตัวร่วมในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตัวแปร เหล่านี้มีตัวใดบ้างที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี และเมื่อนำมาเขียนในรูปของสมการที่เป็นคะแนนดิบจะออกมาในลักษณะใด ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งองค์ประกอบด้านจิตพิสัยออกเป็น ตัวแปร 11 ตัว และนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และหาค่าสหสัมพันธ์หุคูณระหว่างตัวแปรทั้ง 11 ตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ 2 ข้อ ซึ่งจะได้อภิปรายผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 แยกเป็น 11 ข้อย่อยตามจำนวนตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

สมมติฐานข้อ 1.1 กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง และทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้วพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($r = .31$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสมมติฐานข้อ 1.1 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ พาร์กเกอร์สัน และคณะ (Parkerson and et.al 1984) สุวิมล ว่องวานิช (2523) สุวิมล เคนสุนทร (2525) และเพ็ญพิมล คุศิริวิเชียร (2526) ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.1 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล สามารถกล่าวได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นั่นคือนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็ต่ำไปด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความพยายามในการตั้งใจเรียนสูง และมีประสบการณ์ความสำเร็จในการเรียนรู้ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

จะขาดความสนใจหรือไม่ตั้งใจเรียน ทั้งนี้จะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนรูตามเป้าหมายที่วางไว้ (เพื่อนพันธุ์ โทกนิก 2514 : 2 อ้างอิงมาจาก Hill) สอดคล้องกับคำกล่าวของ กิลฟอร์ด (Guilford 1959 : 437-439) ที่กล่าวถึงลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นผู้ที่มีความทะเยอทะยานโดยทั่ว ๆ ไปคือ บรรดาจะทำกิจกรรมให้สำเร็จ มีความเพียรพยายาม และมีความอดทนเต็มที่ว่าจะลำบากเย็นเพียงใดเพื่อมุ่งความสำเร็จ ด้วยเหตุนี้บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเป็นบุคคลที่มีศักยภาพที่ประสบผลสำเร็จมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สมมติฐานข้อ 1.2 กล่าวว่า นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองและทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้วพบว่า นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสมมติฐานข้อ 1.2 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ บราวน์ และโฮลซ์แมน (Brown and Holtzman 1976) ทาน (Khan 1969) โคเวลล์ และแอนท์วิสเทิล (Cowell and Entwistle 1971) และ สุวิมล เคนสุนทร (2525) ที่ศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.2 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล กล่าวได้ว่าพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นั่นคือ นักเรียนที่มีนิสัยในการเรียนดี คือมีวิธีการทำงานที่ดี ไม่หวั่นไหว หรือผลัดเวลาในการทำงาน จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น (Cowell and Entwistle 1971) วิธีการทำงานที่ดีได้แก่ ความเรียบร้อยความละเอียดรอบคอบในการทำงานมีการวางแผนงานล่วงหน้า มีการเตรียมตัวเพื่อการเรียนที่ดี มีการขยันและติดตามผลการเรียนหรือผลการเรียนของตนเอง การปฏิบัติเหล่านี้เมื่อปฏิบัติเป็นประจำจะเกิดความเคยชินจนกลายเป็นนิสัย ดังนั้นนักเรียนมีนิสัยที่ดีในการทำงาน ผลที่ตามมาคือความผิดพลาดในการทำงานจะไม่ค่อยมี ซึ่งจะมีผลทำให้การเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

สมมติฐานข้อ 1.3 กล่าวว่า เจตคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองและทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้วพบว่า เจตคติในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสมมติฐานข้อ 1.3 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ โคเวลและแอนวิสเทิล (Cowell and Entwistle 1971) มาโจวิแวงค์ (1987) และ อวยชัย วยสุวรรณ (2511) ที่พบว่า เจตคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.3 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล กล่าวได้ว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การเรียนประสบความสำเร็จ ตรงกันข้าม ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความสำเร็จในการเรียน เพราะฉะนั้นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จะมองเห็นคุณค่าของการเรียน ชอบเรียนเวลาเรียนก็ให้ความสนใจ มีสมาธิที่ดีและใช้เวลากับการเรียนมาก ไม่นิเเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 39) ที่ว่า ถ้าบุคคลมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง สิ่งใดก็ย่อมมีจิตใจจดจ่อ มีสมาธิในสิ่งนั้น และใช้เวลากับสิ่งนั้นมากขึ้น จึงมีส่วนช่วยให้มีโอกาสที่จะได้รับความสำเร็จในค่านั้นมากขึ้น

สมมติฐานข้อ 1.4 กล่าวว่า เจตคติต่อครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองและทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้วพบว่า เจตคติต่อครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสมมติฐานข้อ 1.3 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ กาน (Khan 1967) ที่พบว่าเจตคติต่อครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.4 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อครูมีโอกาสจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติในทางที่ไม่ดีต่อครู เพราะฉะนั้นนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อครู จะมีความรู้สึก ท้าทาย หรือการแสดงออกต่อครู

ในทางที่ดีด้วย นักเรียนที่ชอบครูคนใดก็ตั้งใจสนใจเรียนในวิชาที่ครูคนนั้นสอน นักเรียนจะ
 เชื้อฟังและปฏิบัติตามครูที่นักเรียนชอบมีความรู้สึกคล้อยตามเมื่อครูแนะนำสั่งสอนสิ่งใด
 ตรงกันข้ามถ้านักเรียนไม่ชอบครูคนใดนักเรียนมักจะหลีกเลี่ยงไม่ยอมทำอะไรไม่ยอมเรียนกับ
 ครูคนที่นักเรียนไม่ชอบ เวลาเรียนนักเรียนจะไม่ตั้งใจเรียน เบื่อหน่าย ไม่สนใจ ถ้ามีโอกาส
 ก็อยากจะหนีเรียน ลักษณะคั่งนี้จะสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า ถ้านักเรียนชอบสิ่งใดนักเรียน
 พยายามจะสนใจสิ่งนั้น มีสมาธิกับสิ่งนั้นและจะใช้เวลากับสิ่งนั้นมากที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด
 2524 : 39)

สมมติฐานข้อ 1.5 กล่าวว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์และ
 ทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้วพบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น
 สมมติฐานข้อ 1.5 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษา
 ของ คาน (Khan 1967) คีลลิง (Keeling 1974) กูลเลอร์ และโฮลาฮัน (Culler
 and Holahan 1980) และ สุนันท์ ศลโกสุ่ม (2518) ที่พบว่า ความวิตกกังวลใน
 การเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.5 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า
 ความวิตกกังวลเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นั่นคือ
 นักเรียนที่มีความวิตกกังวลสูงจะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนลดลง นักเรียนที่มีความวิตก
 กังวลต่ำหรือไม่มีความวิตกกังวลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะอยู่ในระดับที่ สอดคล้อง
 กับคำกล่าวของ เยล (Yale) (สมชัย วงษ์นาคะ 2524 : 57) ที่ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล ผู้ที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
 และจะทำงานที่ยากได้ไม่ดีเท่ากับผู้ที่มีความวิตกกังวลต่ำ เพราะผู้ที่มีความวิตกกังวลจะมี
 ความรู้สึกไม่สบายใจ คิดมาก อารมณ์เศร้าสร้อย (บังอร ภูวภิรัชชัญญ์ 2526 : 90)
 ทำให้ขาดความสุข มีความกังวลเกรียก มีอาการเฉื่อยชา เบื่อหน่ายในการเรียน เรียนไม่รู้เรื่อง
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงไม่ดี

สมมติฐานข้อ 1.6 กล่าวว่า ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์และทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสมมติฐานข้อ 1.6 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วัตสัน (Watson 1967) บัตเตอร์เวิร์ท (Butterworth 1974) ประเด็ต สุธอุดม (2514) สมโชค พูลนวม (2523) และ ยุวดี ภูเขา (2524) ที่ศึกษาพบว่า ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.6 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบมักจะประสบความสำเร็จเสมอ ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีความรับผิดชอบในการเรียนจะมีความตั้งใจในการเรียน การทำแบบฝึกหัด การอ่านหนังสือ การหมทบทวนบทเรียน หรือมีความตั้งใจในการทำงานอื่นที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ พยายามปรับปรุงแก้ไขการเรียนของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีผลการทำงานหรือผลการเรียนที่ดีขึ้น ลักษณะเช่นนี้ตรงกับลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบตามคำกล่าวของ ซวาล แพร์คกุล (2514 : 13) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีความรับผิดชอบจะมีความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจและระมัดระวัง ทำให้ผลงานที่ออกมาได้รับความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

สมมติฐานข้อ 1.7 กล่าวว่า ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์และทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาค้นนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ กรันไบลท์ (KrumboIt 1975) และสมพงษ์ รุจิวรรณ (2516) ที่พบว่า ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.7 ใ้รับการสนับสนุนจากข้อมูลแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้นำได้มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพราะว่่านักเรียนที่เรียนเก่งจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเข้ว่ส่่งคมได้ดีกว่า (Krumbolt 1975 : 307-314) บุคคลที่ม่ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคคลที่สามารถตัดสินใจได้อย่างฉับพลัน ไม่มีจิตใจรวนเร ึ่งนี้จะทำให้มีลักษณะของความเป็นผู้นำเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น ทำให้ผู้น้อยากทำงานรวมควย (สุชา จันหนเอม 2521 : 152) การที่นักเรียนได้มีโอกาสเข้ว่รวมกิจกรรมดานต่าง ๆ ในกลุ่มเพื่อน ได้มีโอกาสเป็นผู้นำเพื่อนจะทำให้นักเรียนใ้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ และปรับตัวเข้ว่กับเพื่อนเข้ว่กับสิ่งแวดล้อมได้ก็ จะทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดี ึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเรียนหนังสือได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการเรียนได้

สมมติฐานข้อ 1.8 กล่าวว่่า ความเชื่อมั่นในตนเองม่ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์ และทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่่า ความเชื่อมั่นในตนเองม่ความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่่านักเรียนที่ม่ความเชื่อมั่นในตนเองมีแนวโน้มที่จะเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงควย สอดคล้องกับการศึกษาของ วาสุกีรี รัชชกุล (2526) ที่ศึกษาความลึกเห็นของครูที่มีต่อนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง พบว่่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีลักษณะเฉพาะคือ เป็นคนอยากรู้อยากเห็น ม่ความมุงมั่น ตั้งใจจริง ม่ความเชื่อมั่นในตนเอง ึ่งนี้เพราะว่่านักเรียนที่ม่ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคนทีกล้าแสดงออก ม่ข้อาย กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าซักถามครูเมื่อม่เข้าใจในสิ่งใด ม่แสดงความประหม่าในการซักถามเพื่อทำความเข้าใจในบทเรียน ชอบคิด และทำสิ่งใหม่ ๆ อยากรู้อยากเห็น และเมื่อมีปัญหาในการเรียนก็สามารถแก้ปัญหาได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ วินัย ธรรมสิลล์ (2527 : 26-27) ที่กล่าวถึง นักเรียนที่ม่ความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่่าเป็นคนทีกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าตัดสินใจด้วยตัวเองเมื่อประสบกับปัญหา ม่ความร้บผิดชอบในหน้าที่ ม่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบกระทำสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ชอบการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ม่พึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา ึ่งลักษณะเหล่านี้จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้

สมมติฐานข้อ 1.9 กล่าวว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์และทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ โบนนี่ (Bonney 1975) มอร์แกน (1971) พูลทรัพย์ วงศ์วานิช (2523) และ นงลักษณ์ ศรีสุวรรณ (2528) ที่พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.9 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวย่อมจะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน (Bonney 1975) นั่นคือ นักเรียนที่มีการปรับตัวก็สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ปรับตัวเข้ากับครูได้ก็สามารถจะเรียนไต่ทันเพื่อน เรียนได้เข้าใจ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ตรงกันข้ามนักเรียนที่ไม่สามารถเข้ากับเพื่อนได้ มีปัญหากับครูบ่อย ๆ เรียนไม่เข้าใจ เรียนไม่รู้เรื่องจะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี อัมพร เจนประภาหงส์ (2528) กล่าวไว้ว่า การที่นักเรียนเรียนไม่รู้เรื่อง มีความไม่เข้าใจ วิดกกังวล นับเป็นก้าวแรกของการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน และเป็นสิ่งที่ขัดขวางต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สมมติฐานข้อ 1.10 กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์และทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า ความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมมติฐานจึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทธา นิลมณเฑาะ (2517) และ วิวัฒน์ อัครวาณิช (2523) ที่พบว่า ความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.10 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า วินัยในตนเองเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน เนื่องจากนักเรียนมีความมุ่งมั่นและตั้งใจเรียน มีความพยายามในการเรียน (วิวัฒน์ มุลสถาน 2523) มีความอดทนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รู้จักควบคุมตนเองให้เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้ เช่น ควบคุม

เวลาในการอ่านหนังสือ ในการทำการบ้าน ในการเล่น หรือในการพักผ่อน ไม่ค่อยไม่เล่นกับเพื่อน
 ขณะนั่งเรียนในห้องเรียน พยายามตั้งใจเรียนเพื่อให้เข้าใจบทเรียน ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนมีคะแนน
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีด้วย ตรงกันข้ามกับนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน ไม่รู้จักควบคุมตนเองในเรื่อง
 การเรียน และไม่พยายามเข้าใจบทเรียนในขณะนั่งเรียนจะชวนเพื่อนคุยจนทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน
 เรียนไม่ทันเพื่อน ทำให้เบื่อบ้านการเรียน จนถึงขนาดกับหนีเรียนได้ ซึ่งจะมีผลให้มีคะแนนผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย จากสถิติของศาลคดีเด็กและเยาวชนที่ คมกริช วัฒนเสถียร (2517 :
 66) ได้รายงานไว้ว่า เยาวชนที่กระทำผิด ส่วนมากจะเป็นนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน ชอบหนีเรียน
 เสมอโดยอ้างว่า เรียนไม่ทันเพื่อน สถิติปัญหาไม่ได้เลยไม่สนใจเรียน จะเห็นว่าพฤติกรรมเหล่านี้
 ล้วนเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความมีวินัยในตนเอง ซึ่งมีผลมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

สมมติฐานข้อ 1.11 กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์และ
 ทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้ว พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นสมมติฐานข้อ 1.11
 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ดุยส์ และคณะ
 (Lewis et. al. 1965) สมบูรณ์ ทองศิลป์ (2519) ประทอง ประสิทธิ์พร (2519)
 สมศักดิ์ ชินวัฒน์ (2523) และ อำพร เจนประภาพงศ์ (2528) ที่พบว่า การปฏิสัมพันธ์
 ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่สมมติฐานข้อ 1.11 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล แสดงให้เห็นว่า การ
 ปฏิสัมพันธ์ที่กระหว่างครูกับนักเรียนย่อมจะมีส่วนทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น และการ
 ปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างครูกับนักเรียนย่อมจะมีส่วนทำให้ผลการเรียนของนักเรียนต่ำลงด้วย นั่นคือ
 ครูผู้สอนนักเรียนทุกคนจะมีส่วนที่ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหรือต่ำลง ดังคำ
 กล่าวของ ยี (Yee 1971 : 22-23) ที่ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนั้นมีอิทธิพลมาก
 ถ้าครูปฏิสัมพันธ์ในทางบวกกับนักเรียนจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวที่ดี แต่ถ้าครูมี
 ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในทางลบก็จะทำให้นักเรียนเกิดความคับข้องใจ วิตกกังวล ปรับตัวไม่ได้

มีผลทำให้ขีดขวางการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ โจเซฟ (Joseph) (พินิจ นีวาบุตร 2519 : 41) ที่กล่าวว่า การที่ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ผลมรณการกระทำของนักเรียน ยกย่องชมเชยนักเรียน ช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนสูง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ฉะนั้น ครูจึงควรมีการติดต่อพูดคุยกับนักเรียนด้วยดี รู้จักยกย่องชมเชย ให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนไม่สามารถจะช่วยเหลือตัวเองได้ ครูควรแสดงความรัก ความเป็นกันเอง ความเมตตาต่อนักเรียนอย่างจริงใจ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เพราะการกระทำของครูครั้งนี้ จะช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและมีความมุ่งมั่นในการเรียน อันเป็นผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2529)

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์แต่ละตัวกับตัวเกณฑ์มีค่าไม่สูงนัก เหตุที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เหล่านี้มีค่าไม่สูงมากอาจเป็นเพราะว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะต้องอาศัยตัวแปรอื่น ๆ ในหลาย ๆ องค์ประกอบ ดังเช่น ผลการศึกษาของ บลูม (Bloom) (สุข เกษชัย 2525 : 1) ที่พบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วย องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักเรียน คือความรู้ ความลึกซึ้ง รวมกับลักษณะทางจิตพิสัย องค์ประกอบด้านครู และองค์ประกอบด้านอื่น ๆ

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า องค์ประกอบด้านจิตพิสัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน เจตคติในการเรียน เจตคติต่อครู ความวิตกกังวล ความรับผิดชอบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง การปรับตัว ความมีวินัยในตนเอง และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน รวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เมื่อหาค่าสหสัมพันธ์หาค่าและทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติแล้วพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน เจตคติในการเรียน เจตคติต่อครู ความวิตกกังวล ความรับผิดชอบ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง การปรับตัว ความมีวินัยในตนเอง และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนรวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น สมมติฐานข้อที่ 2 จึงได้รับการสนับสนุนจากข้อมูล จึงยอมรับสมมติฐานข้อนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พาร์คเกอร์สัน และคณะ (Parkerson and et.al 1984) สุจินดา จันทวรรณ (2528) ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่รวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวิมล วงษ์วานิช (2523) จารุพร สูงสว่าง (2524) สุวิมล เคนสุนทร (2525) ที่ศึกษาพบว่านิสัยในการเรียนและเจตคติในการเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ นอกจากนี้ผลการศึกษาายังสอดคล้องกับการศึกษาของ แคนนอน (Canon 1970) และ อำนวย เลิศชัยนที (2524) ที่พบว่า การปรับตัวเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ จากผลการศึกษาข้อนี้ แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาเกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านจิตพิสัยทั้ง 11 ตัว ตัวแปรทั้ง 11 ตัว มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งในทางบวกและทางลบอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา พบว่าตัวพยากรณ์ทั้ง 11 ตัว รวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .36 ตัวพยากรณ์ทั้ง 11 ตัว เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์แล้วเรียงตามลำดับ ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล เจตคติในการเรียน ความมีวินัยในตนเอง เจตคติต่อครู ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง และการปรับตัว เมื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีและทดสอบความเป็นเส้นตรงแล้ว พบว่ามีตัวพยากรณ์ที่ดีสามตัว พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อครู

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นตัวพยากรณ์ที่มีน้ำหนักการพยากรณ์มากกว่าตัวพยากรณ์อีกสองตัว ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่าครูกับนักเรียนมีการโต้ตอบกันอยู่ตลอดเวลาในการเรียนการสอนในห้องเรียนหรือสภาพการณ์ภายนอกห้องเรียน ถ้าครูกับนักเรียนมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน คือ ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน เห็นอกเห็นใจนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่นใจไว้วางใจในตัวครู และเห็นว่าครูสามารถเป็นที่พึ่งของคนได้

นักเรียนจะเรียนด้วยความสบายใจ ไม่ต้องวิตกกังวล เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็จะกล้าปรึกษาครู กล้าซักถามครู เมื่อนักเรียนเรียนโดยไม่ต้องวิตกกังวลทำให้การเรียนของนักเรียนได้ผลดี ทั้งนี้เพราะว่าความวิตกกังวลเป็นเครื่องบั่นทอนการเรียนรู้ (ประคอง ประสิทธิ์พร 2519 : 44) เมื่อไม่เกิดความวิตกกังวลก็เรียนได้ด้วยความสบายใจ มีกำลังใจรู้สึกว่าคุณเองมีทัศนคติเอาใจใส่ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมุ่งมั่นเรียนและเรียนได้ดีกว่า นักเรียนที่มีการปฏิบัติสัมพันธ์ไม่ดีกับครู

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็เป็นตัวพยากรณ์อีกตัวหนึ่งที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่มีความพยายามที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมใด ๆ จนบรรลุเป้าหมาย มีความทะเยอทะยานและมีความพยายามที่จะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ที่สังคมยอมรับ ด้วยเหตุดังกล่าวบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงเป็นบุคคลที่มีศักยภาพที่จะประสบความสำเร็จจากการเรียนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ บรูเนอร์ (ประสาธ บันตวังกูร 2516 : 86) ที่ว่า กิจกรรมการเรียนรู้อาจประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดจะขึ้นอยู่กับความเข้มของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญ

เจตคติต่อครู เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีอีกตัวหนึ่งที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดี เจตคติต่อครูมีความสำคัญมากในการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน ฉะนั้นนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอน นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการเรียนกับครู นักเรียนจะตั้งใจเรียน จะเชื่อฟังครู และจะพยายามแสดงออกในทางที่ดีกับครู จะส่งผลให้นักเรียนกับครูมีการปฏิบัติสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เมื่อนักเรียนกับครูมีการปฏิบัติสัมพันธ์ที่ดีต่อกันโอกาสที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนก็มีมากขึ้น

สมการพยากรณ์อีกสมการหนึ่งคือสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในจังหวัดสงขลา พบว่าตัวพยากรณ์ทั้ง 11 ตัว รวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .31 ตัวพยากรณ์ทั้ง 11 ตัว เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ (b) แล้วเรียงตามลำดับ ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ นิสัยในการเรียน เจตคติในการเรียน เจตคติต่อครู การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ลักษณะความเป็นผู้นำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล การปรับตัว และความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีและทดสอบความเป็นเส้นตรงแล้วพบว่า มีตัวพยากรณ์ที่ดีสองตัว พิจารณาตามความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติต่อครู

สิ่งที่ได้อภิปรายผลไว้แล้วว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อความสำเร็จของนักเรียนตามความเข้มของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในแต่ละบุคคล นักเรียนที่เรียนเก่งยอมต้องการความสำเร็จในการทำงานหรือการเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะเขาจะแข่งขันกับตัวเองแข่งขันกับเพื่อนตลอดเวลา ระดับความเข้มของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงมีมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เมื่อมีความเข้มของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากโอกาสที่จะประสบความสำเร็จจึงมีมากขึ้นด้วย ทั้งนี้เป็นไปตามคำกล่าวของ บรูเนอร์ ดังที่ได้อภิปรายไว้แล้ว

สมการพยากรณ์สมการสุดท้าย คือ สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในจังหวัดสงขลา พบว่าตัวพยากรณ์ทั้ง 11 ตัว รวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .27 ตัวพยากรณ์ทั้ง 11 ตัว เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์ (b) แล้วเรียงตามลำดับ ได้แก่ ลักษณะความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความรับผิดชอบ เจตคติต่อครู ความวิตกกังวล เจตคติในการเรียน นิสัยในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัว และความมีวินัยในตนเอง เมื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดี พบว่า เจตคติต่อครูเป็นตัวพยากรณ์เพียงตัวเดียวที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนหนึ่งมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครู ทั้งนี้เพราะว่าเจตคติเป็นตัวแปรที่ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะ

นักเรียนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อครู ไม่ชอบครู ไม่ค่อยเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ไม่อยากเรียนกับครู คนที่ไม่ชอบ พยายามหลีกเลี่ยงไม่พบครู ในเวลาเรียนก็ไม่สนใจเรียนไม่ตั้งใจเรียน ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะนักเรียนไม่สนใจไม่รับรู้อะไร การเรียนการสอนก็เกิดขึ้นไม่ได้ ดังคำกล่าวของ อาร์โนลด์ (สมบูรณ์ ทองศิป์ 2519 : 3) ที่ว่า ลักษณะที่สำคัญที่สุดของการเรียนการสอนคือ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนทั้งนี้เพราะในการเรียนการสอนครูกับนักเรียนต้องมีการโต้ตอบกันอยู่ตลอดเวลา ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหยุดนิ่งไม่ยอมรับรู้ก็จะเกิดการเรียนการสอนขึ้นไม่ได้ เมื่อไม่เกิดการเรียนการสอนที่ดีคือเมื่อฝ่ายครูโตะไปแล้วนักเรียนไม่ตอบรับ ก็ย่อมทำให้เด็กเรียนไม่เกิดการเรียนรู้อะไร ดังนั้นนักเรียนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูก็จะไม่รับการปฏิสัมพันธ์จากครู จึงทำให้เขาประสบความสำเร็จในการเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ เทรฟเวอร์ส (Travers 1958 : 396) ที่ว่าเจตคติของนักเรียนที่มีต่อสถาบันและต่อครูผู้สอนต่างก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลพลอยได้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังต่อไปนี้

คำสถิติพื้นฐานจากคะแนนของนักเรียนในจังหวัดสงขลา เมื่อพิจารณาความเข้มข้นเลขคณิตของแต่ละตัวแปร แล้วพบว่า ความเข้มข้นเลขคณิตของแต่ละตัวแปรเฉลี่ยแล้วทั้งจังหวัดอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะของนักเรียนแต่ละด้านไม่สูงมาก และไม่ต่ำมาก ถ้าพิจารณาในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะด้านจิตพิสัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก คือถ้าหากว่าความเข้มข้นเลขคณิตของตัวแปรใดเพิ่มขึ้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็เพิ่มขึ้น และเมื่อความเข้มข้นเลขคณิตของตัวแปรใดลดลงความเข้มข้นเลขคณิตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ลดลงด้วย ยกเว้นความวิตกกังวลเพียงตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และถ้าพิจารณาในแง่ของลักษณะของนักเรียนแต่ละด้านที่จะส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียนจะพบว่าไม่ปรากฏเด่นชัด กล่าวได้ว่า นักเรียนในจังหวัดสงขลา ไม่มีปัญหาในด้านจิตพิสัยอย่างเด่นชัด

การเปรียบเทียบความเข้มข้นเลขคณิตของตัวแปรแต่ละตัว ระหว่างอำเภอกับอำเภอและระหว่างอำเภอกับจังหวัด พบว่า ความเข้มข้นเลขคณิตของตัวแปรแต่ละตัวในทุกอำเภอมีค่าใกล้เคียงกันจะมีความแตกต่างกันไม่เกิน 4 เมื่อนำความเข้มข้นเลขคณิตของแต่ละอำเภอไปเปรียบเทียบกับความเข้มข้นเลขคณิตของจังหวัด พบว่าจะมีความแตกต่างกันไม่เกิน 3 นับว่ามีความแตกต่างกันน้อย

แสดงว่านักเรียนในจังหวัดสงขลามีลักษณะค่านิยมที่ดี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคล้ายคลึงกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสภาพพื้นที่ เศรษฐกิจ การดำรงชีวิต สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการจัดการ การศึกษาภายในจังหวัด ไม่แตกต่างกัน คุณภาพของนักเรียนจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ดี ในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กัน โดยไม่ต้องจัดการพัฒนาพิเศษให้กับกลุ่มที่มี นักเรียนมีคุณภาพต่ำกว่าปกติ กลับเป็นผลดีในการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนทั้งจังหวัดมีความก้าวหน้า ในด้านการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน

การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัว พบว่า ตัวแปรทั้งหมดมีความ สัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่เป็นต้นนี้อาจเป็นเพราะว่า ตัวแปรทุกตัวที่นำมาศึกษาอยู่ในองค์ประกอบ คำนเดียวกันคือองค์ประกอบค่านิยมที่ดี ตัวแปรทุกตัวในองค์ประกอบค่านิยมนี้จึงมีความสัมพันธ์ กันหมด ผลการศึกษาในข้อนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของบุคคลหลายคน เช่น สุนันท์ ศลโกสุ่ม (2516) ที่พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียน และ ภัทธา นิคมานนท์ (2517) ที่พบว่า ความรู้สึกประทับใจและความมีวินัยในตนเองมีความ สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

การวิเคราะห์องค์ประกอบค่านิยมที่ดีเพื่อจัดกลุ่มใหม่ ได้กลุ่มใหม่สองกลุ่มคือ กลุ่มที่หนึ่งขององค์ประกอบค่านิยมที่ดีของนักเรียน เพราะตัวแปรแต่ละตัวที่อธิบายองค์ประกอบ ค่านิยมนี้ล้วนเป็นตัวแปรที่อธิบายลักษณะจากภายในตัวของนักเรียนที่แสดงออกมามีลักษณะเป็น ลักษณะเด่นที่สามารถจะสังเกตได้ง่าย ตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบค่านิยมนี้ประกอบด้วย ความ เชื่อมั่นในตนเอง นิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง เจตคติในการเรียน ลักษณะความเป็นผู้นำ ความวิตกกังวล และการปรับตัว ส่วนกลุ่มที่ 2 องค์ประกอบค่านิยมที่ดี ของนักเรียน เพราะตัวแปรแต่ละตัวที่อธิบายองค์ประกอบค่านิยมนี้ล้วนเป็นตัวแปรที่อธิบายความคิด เห็นความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งสังเกตได้ยากกว่าองค์ประกอบตัวแปร ตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบค่านิยมนี้ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อครู และการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมนักเรียน

1. จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านจิตพิสัยของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรจะเน้นถึงลักษณะด้านจิตพิสัยของนักเรียนด้วย ไม่ควรจะเน้นแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงด้านเดียว.

2. จากความรู้ที่ได้อาจ เจตคติต่อครู และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูจึงควรปฏิบัติตัวใหม่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน พยายามสร้างเจตคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเพื่อผลดีในการเรียนการสอนต่อไป

3. สมการพยากรณ์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ครูควรนำไปใช้กับนักเรียนที่หัดสอน เพื่อให้ทราบว่านักเรียนที่สอนมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ เพื่อจะได้ปรับปรุง แก้ไข หรือส่งเสริมผลการเรียนได้ตรงตามจุดประสงค์

4. ผลพลอยได้จากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในอำเภอต่ำกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในจังหวัด หรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในอำเภอต่ำสุด ควรจะรีบดำเนินการส่งเสริมการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นกว่าเดิม โดยเร่งปรับปรุงให้ผลการเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา เท่านั้น ควรจะทำการวิจัยกับนักเรียนระดับอื่นด้วย เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

2. ควรจะมีการวิจัยในเรื่องนี้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาให้กว้างขวางกว่านี้ เช่น ทำการศึกษาถึกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษาต่าง ๆ หรือในระดับภาค

3. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ของนักเรียนด้วย เช่น องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ องค์ประกอบด้านครอบครัว องค์ประกอบด้านครู และองค์ประกอบด้านโรงเรียน โดยแยกศึกษารายละเอียดเป็นด้าน ๆ เพื่อจะได้ทราบว่า องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา ในแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรใดบ้าง

4. ควรศึกษากับนักเรียนชั้นอื่น ๆ ด้วย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านจิตพิสัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นนั้น